

Nr 24.

Ankom till riksdagens kansli den 25 april 1930 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändring i 1 och 12 §§ lagen den 5 juli 1884 om skydd för varumärken.

Genom en den 19 mars 1930 dagtecknad, till lagutskott hänvisad proposition, nr 215, vilken behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagda, i statsrådet och lagrådet förda protokoll, föreslagit riksdagen att antaga följande förslag till

L a g

angående ändring i 1 och 12 §§ lagen den 5 juli 1884 (nr 29) om skydd för varumärken.

Häri genom förordnas, dels att 1 § sista stycket lagen den 5 juli 1884 om skydd för varumärken skall upphöra att gälla, dels ock att 12 § samma lag, vilken paragraf senast ändrats genom lag den 15 mars 1918 (nr 136), skall i nedan intagna delar hava följande ändrade lydelse:

12 §.

Den, som i utövning av näringsverksamhet

å varor, vilka han saluför eller eljest tillhandahåller, eller å kärl eller omslag (emballage), i vilka de förvaras, obehörigen sätter annans namn eller firma eller namnet på annans fasta egendom eller varumärke, som han vet vara för annans räkning registrerat; eller

för kännetecknande av sina varor obehörigen brukar sådan beteckning å anslag, skylt eller därmed jämförlig anordning eller i annons, cirkulär, prospekt, priskurant, bruksanvisning eller annan affärshandling; eller

inför till riket, saluför eller eljest tillhandahåller varor, vilka honom veterligen äro, enligt vad ovan sägs, olagligen märkta;

straffes med böter från och med tjugu till och med tvåtusen kronor eller,

om synnerlig skada kommit av gärningen eller denna eljest är förenad med särdeles försvårande omständigheter, med fängelse från och med en månad till och med två år; ersätte ock all skada.

I fråga — — — av föreningen.

På den sakfälldes bekostnad skola de obehörigen använda namnen eller märkena utplånas eller, om utplåningen ej kan ske annorledes, de märkta föremålen förstöras, såvida de fortfarande äro i den sakfälldes besittning eller han eljest förfogar över dem.

Förbrytelse, som — — — åtal angivits.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1931.

Beträffande de skäl, som ligga till grund för ifrågavarande lagförslag, får utskottet, i den mån redogörelse därför ej här nedan lämnas, hänvisa till de vid propositionen fogade protokollen.

Gällande
lag.

I lagen den 5 juli 1884 om skydd för varumärken hava för närvarande 1 och 12 §§ följande lydelse:

1 §. Var som här i riket idkar fabriks- eller hantverksrörelse, jordbruk, bergsbruk, handel eller annan näring, må, jämte det han äger rätt att såsom varumärke begagna sitt namn eller sin firma eller namnet å honom tillhörig fast egendom, genom registrering i enlighet med denna lags föreskrifter förvärva uteslutande rätt att begagna särskilt varumärke, för att i den allmänna handeln skilja sina varor från andras.

Förening, som är bildad inom riket för tillvaratagande av näringsidkares intressen, må, ändock att föreningen icke driver näring, som i första stycket sägs, genom registrering förvärva uteslutande rätt för sina medlemmar att begagna visst varumärke (föreningsmärke).

Rätt till föreningsmärke må omfatta endast vissa i ansökningsen om registrering enligt 3 § uppgivna slag av varor. Rätt till annat varumärke skall omfatta alla slag av varor, där den ej blivit vid registreringen till vissa varuslag inskränkt.

Varumärke anbringas å själva varan eller å kärl eller omslag (emballage), vari den förvaras.

12 §. Den, som å varor, vilka till salu hållas, eller å kärl eller omslag, i vilka de förvaras, obehörigen sätter annans namn eller firma eller namnet på annans fasta egendom eller varumärke, som han vet vara för annans räkning registrerat, så ock den, som håller till salu varor, vilka honom veterligen äro, enligt vad ovan sägs, olagligen märkta, straffes med böter från och med tjugu till och med tvåtusen kronor eller, om synnerlig skada av gärningen kommit eller den eljest är förenad med särdeles försvårande omständigheter, med fängelse från och med en månad till och med två år; ersätte ock all skada.

I fråga om ansvar och skadestånd för intrång i rätt till registrerat föreningsmärke anses såsom målsägande den förening, för vars räkning märket registrerats. Vid beräkning av skadeståndets belopp må förening i sådant fall tillerkännas ersättning jämväl för skada, som omedelbart tillskyndats medlem av föreningen.

På den sakfälldes bekostnad skola de olagligen anbragta märkena utplånas eller, om utplåningen annorledes ej kan ske, varorna eller de kärl eller omslag, vari de äro förvarade, förstöras, såvida de fortfarande äro i den sakfälldes besittning eller han eljest förfogar över dem.

Förbrytelse, som i denna § sägs, må ej åtalas av allmän åklagare, där ej brottet av målsägande till åtal angivits.

Propositionen avser att avhjälpa den brist hos gällande svensk varumärkeslagstiftning, som ligger däri, att varumärkesskyddet är begränsat att gälla endast ett varumärkes användande å själva varan eller dennas emballage. Såsom av propositionen framgår hava vid upprepade tillfällen och från skilda håll framställts önskemål om varumärkesskyddets utsträckande att omfatta jämväl varumärkes användande på skyltar, i annonser, priskuranter, affärsbrev o. d. Bland annat hava vid överläggningar, som under åren 1926 och 1927 hållits mellan delegerade för Sverige, Danmark, Finland och Norge rörande huvudgrunderna för ny lagstiftning rörande varumärken, de delegerade utan meningskiljaktighet uttalat sig för ett varumärkesskydd av denna omfattning. Då den allmänna revision av varumärkeslagen, om vilken utredning pågår, på grund av vissa förhållanden förmodas komma att dröja ännu en avsevärd tid, har chefen för justitiedepartementet ansett det böra utredas, huruvida icke genom en partiell reform borde åvägabringas rättelse i det missförhållande, som det nuvarande tillståndet ansetts innebära. Denna utredning har uppdragits åt nuvarande generaldirektören H. Hjertén, vilken sedan 1926 såsom sakkunnig biträtt i handelsdepartementet för utredning av lagstiftningsfrågor på det industriella rättskyddets område. Över ett på grund av berörda uppdrag av generaldirektören Hjertén uppgjort utkast till lag angående ändring i vissa delar av varumärkeslagen hava utlåtanden sedermera avgivits av patent- och registreringsverket och kommerskollegium, varjämte yttranden avgivits av åtskilliga sammanslutningar av näringsidkare m. fl. Samtliga hörda myndigheter och sammanslutningar hava i princip tillstyrkt det ifrågasatta utsträckandet av varumärkesskyddet genom en partiell ändring i varumärkeslagen.

Det genom propositionen framlagda lagförslaget överensstämmer i huvudsak med generaldirektören Hjerténs ovannämnda utkast. Utsträckandet av varumärkesskyddet föreslås genomfört på det sätt, att enligt 12 § i varumärkeslagen — vari nu stadgas straff bland annat för »den, som å varor, vilka till salu hållas, eller å kärl eller omslag, i vilka de förvaras, obehörigen sätter annans namn eller firma eller namnet på annans fasta egendom eller varumärke, som han vet vara för annans räkning registrerat» — jämväl skall straffas den, som »för kännetecknande av sina varor obehörigen brukar sådan beteckning å anslag, skylt eller därmed jämförlig anordning eller i annons, cirkulär, prospekt, priskurant, bruksanvisning eller annan affärshandling». I samband med denna ändring skule orden »varor, vilka till salu hållas» ersättas med orden »varor, vilka han saluför eller eljest tillhandahåller», vilket innebär, att varumärkesskyddet även kommer att gälla exempelvis då varor uthyras. Vidare har det nuvarande straffbudet för »den som håller till salu varor, vilka honom veterligen äro, enligt vad ovan sägs, olagligen märkta» utsträckts till att gälla den, som »inför till riket,

Propositionen.

saluför eller eljest tillhandahåller varor, vilka honom veterligen äro, enligt vad ovan sägs, olagligen märkta». Genom att belägga med ansvar jämväl införsel hit till riket av olagligen märkta varor skulle beredas möjlighet att ingripa på ett tidigare stadium, innan varorna ännu kommit ut i allmänna marknaden. I anslutning till straffskyddets utsträckande i nu angivna hänseenden har åt 12 § givits sådan lydelse, att straff kommer att inträda endast då användande av namn eller varumärke skett »i utövning av näringsverksamhet». Det utsträckta straffskyddet föranleder slutligen en jämkning i 12 § tredje stycket samt upphävande av nuvarande sista stycket i 1 §.

Utskottet.

Utskottet har vid granskning av lagförslaget icke funnit anledning till erinran mot detsamma och får alltså hemställa,

att förevarande proposition måtte av riksdagen bifallas.

Stockholm den 25 april 1930.

På första lagutskottets vägnar:

A. ÅKERMAN.

Vid detta ärendes behandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Åkerman*, greve *Spens*, *Larson* i Lerdala, *Klebeck*, *Anderson* i Hägelåkra, *Svenson* i Eskhult* och *Teodor Julin*;

från andra kammaren: herrar *Björkman*, *Lindqvist* i Halmstad*, *Lindley*, *Hedlund* i Östersund, *Johansson* i Brånalt, *Christenson*, *Olsson* i Rimforsa och *Rudén*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.